

Datum beslissing 20 april 2012

De Klachtcommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtcommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. J.P.A. Thijssen, te Rotterdam,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester bij het Bisdom Rotterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtcommissie ontvangen op 5 oktober 2011.

Op 28 december 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], bisschop van Rotterdam.

Op 8 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtcommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtcommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is niet verschenen. Namens klaagster is wel haar juridisch adviseur verschenen, te weten mr. J.P.A. Thijssen die het standpunt van klaagster heeft toegeleefd. Namens het Bisdom Rotterdam is verschenen [naam].

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was in 1959 kapelaan van [naam] parochie in [plaats]. In die hoedanigheid had aangeklaagde contact met het gezin van klaagster. Klaagster komt uit een gezin met vier kinderen. Rond 1959 waren de gezinsomstandigheden moeilijk omdat de vader van klaagster veel van huis was en de moeder van klaagster er alleen voor stond. De kerk was op de hoogte van deze situatie en bood hulp. Klaagster had als achtjarige een winterjas nodig. Vanuit de kerk werd een jasje aangeboden en klaagster mocht dit jasje even alleen komen passen in de pastorie. Zij herinnert zich niet alles even scherp van wat er toen gebeurde. Zij herinnert zich dat ze rechts van aangeklaagde op een stoel werd gezet en de opdracht kreeg om aangeklaagde af te trekken, hetgeen ze heeft gedaan. Klaagster realiseerde zich pas op latere leeftijd wat haar was overkomen. Op dat moment zag zij alleen het geslachtsdeel van aangeklaagde dat er voor haar bedreigend uitzag en vooral griezelig voelde. Zij was bang voor

aangeklaagde en zij vond zijn gezicht doodeng. Zij durfde niet meer te kijken en staarde naar zijn schoenen.

Toen het aftrekken voortbij was, kreeg zij een zakdoek van aangeklaagde. Aangeklaagde verbood haar vervolgens heel dwingend om er ooit met iemand over te praten, ook niet met haar moeder. Zij herinnert zich dat het ongeveer vijf minuten lopen was naar huis en dat ze niet zeker wist of het zou lukken om een beetje normaal te doen thuis. Thuis vroeg men of het jasje paste en daarna is ze naar bed gegaan.

2.2. Klaagster kon er na het misbruik met niemand over praten. Met haar moeder had ze niet zo'n goede band, en die zou haar ook zeker niet gelooft hebben omdat zij erg op de kerk was gesteld. Haar vader was vertrokken, dus bij hem kon ze ook niet terecht. Voor klaagster is het misbruik zeer traumatisch geweest. Haar vertrouwen in volwassenen is als gevolg van het misbruik tot een dieptepunt gedaald. Haar kind-zijn is haar door het misbruik afgenomen en haar seksualiteit is hierdoor geforceerd op gang gebracht. Op 32 jarige leeftijd is klaagster in therapie gegaan vanwege haar problematische gezinssituatie tijdens haar jeugd. Na lang aandringen heeft zij toen ook verteld over het misbruik. Tijdens deze therapie is klaagster in een psychose geraakt waarna zij gedurende een paar maanden opgenomen is geweest in een psychiatrische kliniek. Ook thans is zij nog onder psychiatrische behandeling. Als gevolg van haar psychiatrische gesteldheid is zij arbeidsongeschikt geraakt en heeft zij sinds 1998 niet meer als journalist kunnen werken. De media-aandacht en het bezig zijn met de klachtenprocedure hebben bij klaagster het trauma opnieuw naar boven gebracht, hetgeen zich uit in spanningen en angst.

2.3. Voor klaagster is het zeer van belang dat het seksueel misbruik dat haar is overkomen door de R.-K. Kerk wordt erkend. Daarnaast is het voor klaagster belangrijk dat het leed dat zij dientengevolge heeft geleden wordt erkend. Tevens beoogt zij door haar verhaal publiek te maken een bijdrage te leveren aan het voorkomen van seksueel misbruik doordat ouders beter gewaarschuwd zijn. Zij ziet ook een taak weggelegd voor de R.-K Kerk om dussanige maatregelen te nemen dat seksueel misbruik kan worden voorkomen. Tot slot wenst klaagster aanspraak te maken op een financiële compensatie.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit de archieven is evenwel niets naar voren gekomen met betrekking tot seksueel misbruik, noch voor wat betreft de onderhavige klacht, noch voor wat betreft klachten van derden. Het Bisdom geeft aan dat het de aanklacht derhalve kan ontkennen noch bevestigen. Wel wijst het Bisdom op het klaagschrift met zaaknummer 2011TT368 dat eveneens een klacht betreft aangaande seksueel misbruik door aangeklaagde. De bisschop concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klaagster onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of

uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wel is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst (en die staan beschreven onder 2.1.) hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft beschreven in haar klagschrift (waarvan het interview in [tijdschrift] deel uit maakt). Daarnaast is er steunbewijs voorhanden nu een andere klacht tegen aangeklaagde (met zaaknummer 2011T368) gegrond is verklaard. Weliswaar is het in die klacht gestelde misbruik van andere aard, maar de Klachtencommissie is van oordeel dat de klachten in samenhang bezien, het aannemelijk maken dat aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik jegens klaagster.

4.5. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheids situatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 8 jaar oud. Aangeklaagde was voor haar een vertrouwenspersoon.

4.6. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan.

4.7. Over het verzoek van klaagster om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop, zal klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop de klacht gegrond te verklaren, het misbruik te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 20 april 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, en mr. F.J.M. Walstock, prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Rotterdam en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.